

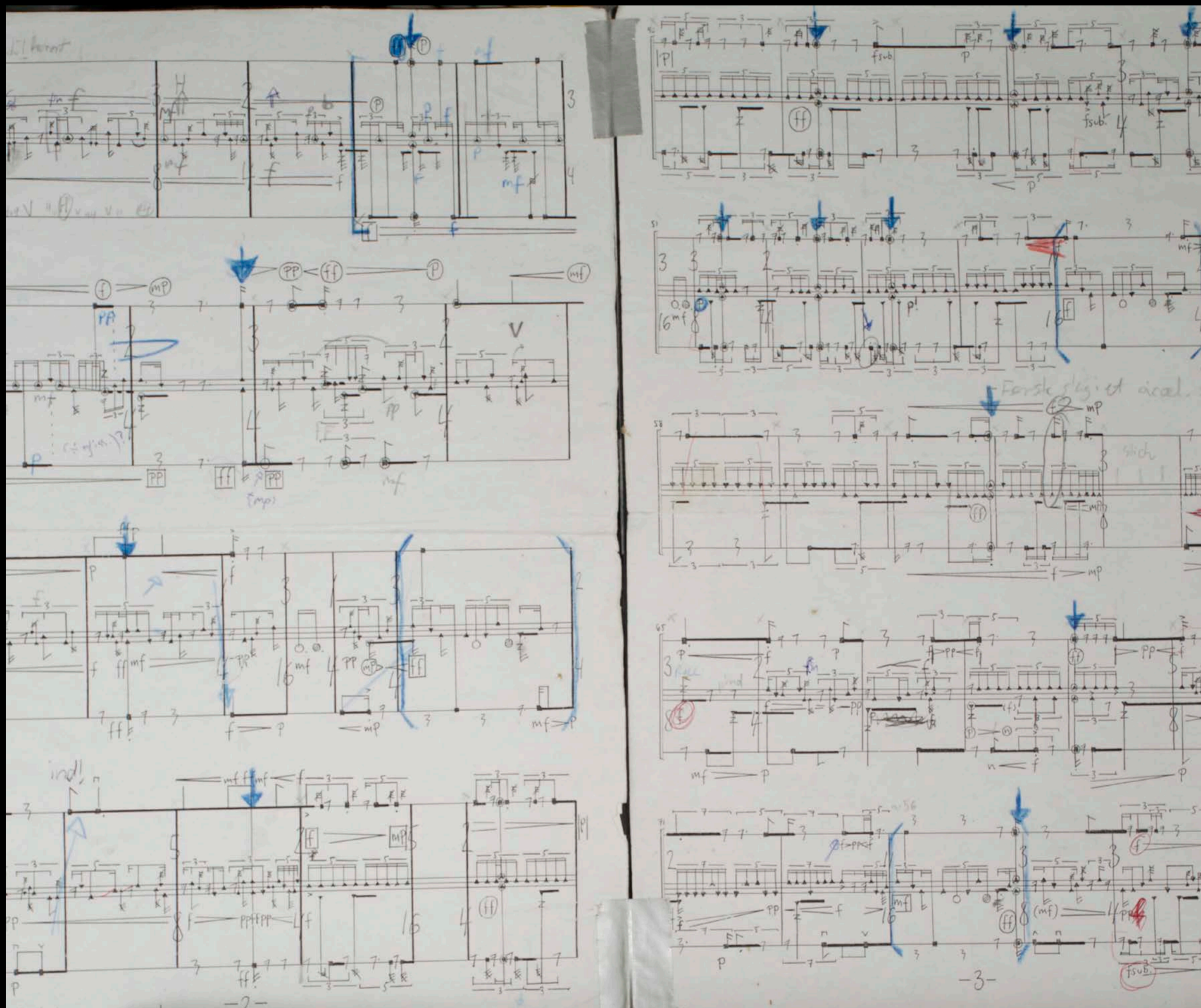
"Splitpoint"

Henrik Knarborg Larsen, lektor

Målet med dette kunstneriske udviklingsprojekt er at skabe en video af værket *Splitpoint for Snaredrums, Sandpaper and "S"* af Simon Steen-Andersen. Værket er udviklet i samarbejde med komponisten og det er visionen at visualisere værkets performative og kompositoriske virtuositet. Den visuelle version af stykket skabes i samarbejde med Jacob Nielsen, som bl.a. står for Aarhus Symfoniorkesters *Symfomagica* koncerter. Målet er at finde et stringent visuelt udtryk, der modsvarer værkets præcise formmæssige tilgang.

Om Splitpoint

Simon Steen-Andersen skrev værket til Larsen i 2002. Et vigtigt kunstnerisk grundlag for stykket er fornemmelsen af et kæmpe semikolon midt i værket; A-delen og B-delen af værket kan både være afgrænset af et komma, eller A-delen kan lede op til B-delen som et kolon. Strukturen er på samme tid væsensforskellig og i nært slægtskab, og dele fra A-delen bliver ved med at dukke op som svage ekkoer i B-delen

En klangverden af markante gråtoner karakteriserer værket. Komponistens vision er at skabe så mange lyde som muligt med et enkelt instrument. Redskaberne er særlige stikker, som Larsen og Steen-Andersen har udviklet sammen. Ved at kombinere stikkerne med forskellige anslagpunkter skabes et væld af klangmuligheder. Hertil kommer sandpapir mod gulvet betjent med foden og stemmen på lyden "s".

Formmæssigt er værket tænkt som begivenheder der enten accelererer eller decelerer i hyppighed; flere lag forskyder sig i forhold til hinanden og eksisterer samtidig. I anden halvdel af stykket genfindes disse idéer sideløbende med en simpel dobbelttettet polyrytmisk model: Første del af takten bliver gradvist langsommere, mens sidste del fordobler tempoet. Skillelinjen forskydes så det er en større og større del af takten der er fordoblet. Mens tempoet egentlig bliver langsommere får man en fornemmelse af konstant stigende aktivitet.

Titlen *Splitpoint* refererer til et krydsfelt i et gammelt lydstudie og henviser på samme tid til stykkets collageagtige konstruktion og til storformens semikolon.

Forskellige elementer i udviklingsarbejdet:

"Rute" (blomsterpinde): Denne lyd har været afprøvet med et utal af forskellige tynde plastik- og træpinde, for at finde den, der gav den mest karakteristiske lyd. Stort antal af pinde gav mulighed for dynamik, men for mange gav en mindre markant lyd.

Filt-ende: Modeller med forskellig tykkelse af filt er afprøvet. Også forskellige garnkøller med mere tyngde. Udfordringen ligger i at finde en filtlyd på kantslagene, der giver mening og fleksibilitet. Er den indre del af køllen for hård bliver der ikke stor forskel på kantslag med stik og filt. Er den for blød, bliver det umuligt at få en ff-dynamik frem på kanten.

Pind: Her har vi afprøvet forskellige tykkelser og trætyper. En lakeret egetræsrundstok 7mm er indtil videre det, der giver den mest differentierede klang.

Skind: Vi har afprøvet en række skindtyper: Ambassador, Diplomat, Coated Smooth White og Renaissance. Det viste sig hurtigt at det tynde Renaissance Diplomat gav mest differentiering af lyden med de forskellige stikker. Til gengæld var lyden lidt for tynd på midten af trommen. Dette kompenserede jeg for ved at sætte et lille stykke filt midt på trommen.

Skumgummifyld: Et eksperiment var at fylde hele trommen op med skumgummi. Det gav en ekstremt tør lyd, der til en vis grad klædte stykket, men til gengæld blev det dynamiske spænd mindre, og der var ikke så stor forskel på lydene, så det blev uinteressant i længden.

To tidlige eksempler på hjemmebyggede køller til stykket.

Pads: Små dæmperpads gav samme effekt som skumgummifyldet med tørheden, men her var differentieringen stadig god.

Mikrofoner: En række eksperimenter med mikrofoner har fundet sted og er det område, vi vil arbejde intenst på i forbindelse med indspilningen af værket. Det er en fordel for dynamikken at kunne bevæge lydilden i forhold til mikrofonen, som man kan med munden og sandpapiret, men for mange af lydene er det ikke muligt.

Fod/sandpapir: Sandpapiret er klistret fast til skoen. I første omgang klistrede jeg det fast ved hver koncert. Jeg er nu gået over til at have en særlig sko (Adidas håndboldsko), som jeg har sat sandpapiret meget præcist fast på. I starten brugte jeg et stort ark i grovhed 80. Senere har jeg fundet ud af at lime flere strimler i forskellige grovheder sammen, så lyden automatisk får crescendo når jeg bevæger skoen fra fint papir til groft papir.

En ekstra tromme: I 2010 introducerede vi en ekstra lilletromme. Den skulle gøre det indskudte fragment, der gentages gennem hele stykket mere tydeligt. For at differentiere lyden yderligere har jeg lagt et omvendt congaskind ovenpå lilletrommeskindet. Det tykkere skind giver en tør og ret speciel lyd, der er med til at gøre temaet karakteristisk.

Danish percussionist Henrik Knarborg Larsen has performed as a soloist and chamber-musician all over Scandinavia, Europe, USA and Asia. He is Head of Percussion at the Royal Academy of Music Aarhus/Aalborg, where he has re-build the percussion education, based on modern principles that encompass interpretation theory, practice strategy and body and mind awareness, which he presented at PASIC Indianapolis 2009. He has recorded several CDs, including the solo-CD "Convergence" (Classico) and this year's new releases *Musica Impura* (Classico) and *Burst* (Dacapo Records). In Paris in 2007 he premiered the solo show "Les sons de l'art", a combined theatre and contemporary music performance. Last year he acquired the position as percussionist at Aarhus Sinfonietta, the oldest and most prestigious contemporary music ensemble in Denmark.